

Η χρήση αντιβιοτικών κατά την διάρκεια της πανδημίας Covid-19

Παρότι τα ποσοστά βακτηριακών λοιμώξεων είναι κάτω του 10%, τα αντιβιοτικά συνταγογραφούνται σε περίπου 75% των ασθενών που νοσούν από COVID-19, επιδεινώνοντας δυνητικά τη μικροβιακή αντοχή. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Ροδάνθη Ελένη Συρίγου, Γιάννης Ντάνας, Πάνος Μαλανδράκης, και Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα δεδομένα της πρόσφατης δημοσίευσης της Arindam Nandi και συνεργατών στην έγκριτη επιστημονική επιθεώρηση The Lancet με θέμα την παγκόσμια χρήση αντιβιοτικών κατά την διάρκεια της πανδημίας Covid-19. Στη συγκεκριμένη μελέτη εκτιμήθηκε η συσχέτιση των κρουσμάτων COVID-19 και των εμβολιασμών με τις παγκόσμιες πωλήσεις αντιβιοτικών κατά τα δύο πρώτα χρόνια της πανδημίας COVID-19.

Για τη μελέτη αυτή χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα σχετικά με τους όγκους πωλήσεων αντιβιοτικών ευρέος φάσματος (κεφαλοσπορίνες, πενικιλίνες, μακρολίδες και τετρακυκλίνες) ανά μήνα σε 71 χώρες από τον Μάρτιο 2020 έως και Μάιο 2022. Αυτά τα δεδομένα συνδυάστηκαν με δεδομένα κρουσμάτων COVID-19 σε επίπεδο χώρας και εμβολιασμού από τον οργανισμό «Our World in Data». Ακολούθως εκτιμήθηκε η συσχέτιση μεταξύ του όγκου πωλήσεων αντιβιοτικών και των κρουσμάτων COVID-19 καθώς και των εμβολιασμών ανά 1000 άτομα.

Οι πωλήσεις και των τεσσάρων αντιβιοτικών μειώθηκαν απότομα τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2020, ακολουθούμενη από σταδιακή άνοδο σε επίπεδα σχεδόν προ πανδημίας έως τον Μάιο του 2022. Σε στατιστικά μοντέλα παλινδρόμησης, αύξηση κατά 10% στα μηνιαία κρούσματα COVID-19 συσχετίστηκε με 0,2% έως 0,3% υψηλότερες πωλήσεις κεφαλοσπορινών, 0,2% έως 0,3% υψηλότερες πωλήσεις πενικιλινών, 0,4% έως 0,6% υψηλότερες πωλήσεις μακρολίδων και 0,3% υψηλότερες πωλήσεις και των τεσσάρων αντιβιοτικών μαζί ανά 1000 άτομα. Ανά ήπειρο, μια αύξηση κατά 10% στα μηνιαία κρούσματα COVID-19 συσχετίστηκε με 0,8%, 1,3% και 1,5% υψηλότερες πωλήσεις μακρολίδων σε Ευρώπη, Βόρεια Αμερική και Αφρική, αντίστοιχα. Οι πωλήσεις των άλλων αντιβιοτικών ανά ήπειρο συσχετίστηκαν επίσης θετικά με την αύξηση των κρουσμάτων COVID-19, αν και οι εκτιμώμενες συσχετίσεις ήταν μικρότερες σε μέγεθος. Δεν παρατηρήθηκαν σταθερές συσχετίσεις μεταξύ των πωλήσεων αντιβιοτικών και των εμβολιασμών έναντι του SARS-CoV-2.

Συμπερασματικά, οι πωλήσεις αντιβιοτικών συσχετίστηκαν θετικά με την αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων COVID-19 παγκοσμίως κατά την περίοδο 2020-2022. Τα ευρήματα της μελέτης υπογραμμίζουν την ανάγκη της ορθής διαχείρισης της χρήσης των αντιβιοτικών κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19.